

HAAPSALU KUTSEHARIDUSKESKUSE ÕPPEKAVA

Õppekavarühm							Käsitöö	
Õppekava nimetus							Silmuskuduja (osakutse)	
							<i>Textiles craftspeople</i>	
Õppekava kood EHS'es							194092	
ESMAÕPPE ÕPPEKAVA							JÄTKUÕPPE ÕPPEKAVA	
EKR 2	EKR 3	EKR 4	EKR 4	EKR 5	EKR 4	EKR 5		
	osakutse		kutsekeskharidus					
	x							
Õppekava maht:			30 EKAP					
Õppekava koostamise alus:			Kutseharidusstandard“, Vabariigi Valitsuse määrus nr 130, 26.08.2013. Kutsestandard „Tekstiilkäsitöö valmistaja, tase 3“ Rahvakunsti ja Käsitöö Kutsenõukogu 04.11.2015 otsus nr 18					
			Õpilane: <ul style="list-style-type: none"> • järgib oma kutsetöös käsitöölise kutse-eetika põhimõtteid ja väärtustab ametiaju; • on kursis silmuskuduja tööturul rakendumise võimalustega; • töötab iseseisvalt vähesel määral muutuvus töösituatsioonis, rakendab teoreetilisi teadmisi ja praktilisi oskusi silmuskuduja kutsetöös ning vastutab oma tööülesannete täitmise eest; • teab erinevaid kudumisviise ja -tehnikaid, kudumisvigade tekkimise põhjuseid ning nende mõju kvaliteetsele lõpptulemusele, lahendab töös tekkivaid põhilisi vigu ja probleeme; • hoiab kudumisvahendeid nõuetekohaselt, valib ja valmistab ette sobivad materjalid ja kudumisvahendid vastavalt kootava eseme juhendile; • koob erinevates kudumistehnikates kvaliteetseid ja esteetilisi silmkoelisi esemeid või detaile, ühendab, kaunistab ning viimistleb vastavalt juhendile; • töötab ergonoomilisi ja efektiivseid töövõtteid kasutades, järgib säästlikku materjali kasutamist ning tööohutuse ja keskkonnahoiu nõudeid; • täidab tellimustöid, tööülesande täitmisel juhendub etteantud korraldustest ja tehnoloogilistest juhenditest, kontrollib ja hindab töötulemust neile vastavalt; • osaleb tulemuslikult meeskonnatöös, on avatud koostööle ning sotsiaalsete ja enesekohaste pädevuste arendamisele, käitub vastastikust suhtlemist toetaval viisil. 					
Õppekava rakendamine (sihtrühmadele ja kasutatavatele õppevormidele) statsionaarne ja mittestatsionaarne koolipõhine õpe								

Nõuded õpingute alustamiseks: õppima asumisel haridusnõue puudub

Nõuded õpingute lõpetamiseks:

Õpingud loetakse lõpetatuks, kui õpilane on omandanud eriala õppekava õpiväljundid vähemalt lävendi tasemel ja sooritanud kutseeksami. Õpilane on sooritanud eriala õpingute lõpetamiseks vajalikud tööd:

1. Esitleb õppeaja jooksul valmistatud 3 praktilist tööd.
2. Esitleb esitlusmappi, kuhu on dokumenteeritud (töö käik, materjali näidised, tehnoloogia, tööjoonised, fotod) õppeaja jooksul tehtud 3 praktilist tööd.

Õpingute läbimisel omandatav

kvalifikatsioon:	Tekstiilkäsitöö valmistaja, tase 3 Silmuskuduja osakutsele vastavad kompetentsid
osaoskuse(d):	puuduvad

Õppekava struktuur:

Põhiõpingute moodulid: 27 EKAP, sh 5 EKAP praktika

1. Sissejuhatus kutseõpingutesse 1 EKAP

- 1) omab ülevaadet tekstiilkäsitöö valmistaja osakutse - käsitöö valmistaja silmuskudumise alal- tase 3 kutsest, eriala õppekava ülesehitusest ning kooli õppe- ja praktikakorraldusega seonduvast;
- 2) mõistab käsitöölise kutse- eetika põhireeglite olemust ja nende rakendamise olulisust oma kutsealases töös;
- 3) omab ülevaadet tekstiilkäsitöö õppes vajalike erinevate materjalide ja töövahendite hankimise võimalustest;

2. Karjääri planeerimine ja ettevõtluse alused 3 EKAP

- 1) mõistab oma vastutust teadlike otsuste langetamisel elukestvas karjääriplaneerimise protsessis;
- 2) käitub vastastikust suhtlemist toetaval viisil;
- 3) selgitab enda ja ettevõtte toimimist turumajanduse tingimustes;
- 4) mõtestab oma rolli ettevõtluskeskkonnas;
- 5) saab aru oma õigustest ja kohustustest töökeskkonnas tegutsedes;

3. Kavandamine ja kujutamine 2 EKAP

- 1) omab ülevaadet kompositsiooni ja värvidega kujutamise põhialustest, rakendab omandatud teadmisi silmuskootud esemete kavandamisel ja kasutab erialast sõnavara;
- 2) mõistab kompositsiooni põhialuseid ja värvusõpetuse põhitõdesid;
- 3) loob esteetilisi värvi- ja mustrikompositsioone ning kasutab neid oskuslikult oma toodete kujundamisel;
- 4) teab kavandile esitatavaid nõudeid ning mõistab kavandi teostamise vajalikkust;
- 5) fotografeerib tööetappe ja valmis esemeid, kasutab fotosid esitluste ja õpimapi koostamisel;

4. Materjaliõpetus 1 EKAP

- 1) teab põhilisi looduslikke, tehis- ja sünteetilisi kiude ning nende omadusi, rahvusvahelisi hooldustingmärke, koostab silmuskootud esemetele hooldusjuhendeid;
- 2) teab silmuskudumise töövahendeid, tarvikuid ja kasutusalasid, silmuskudumiseks sobivaid materjale, nende omadusi ning kasutus- ja hankimisvõimalusi, varub toote kudumiseks sobivad töövahendid, tarvikud ja materjalid ning hoiustab materjalid nõuetekohaselt;
- 3) värvib ja viimistleb käsitöönduslikult lõngu, kasutades taimi või sünteetilisi värve, töötab tööohutuse ja keskkonnanahoiu põhimõtteid arvestades, kasutab ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid;

5. Silmuskudumise põhialused 5 EKAP

- 1) omab ülevaadet eesti silmuskudumise ja heegeldamise traditsioonidest, mustritest ja värvidest, kasutab erialast sõnavara;
- 2) valmistab ette töökoha, valib näidise, kavandi või tööjoonise põhjal vastava tehnoloogia ning töövahendid, tarvikud ja materjali, hoiab töövahendid korras kogu töö vältel;
- 3) planeerib tööde järjekorra, mõistab tööülesande täitmiseks vajaliku aja- ja materjalikulu arvestamise vajadust lähtuvalt toodete hulgast, mõistab kudumise tingimärke;

- 4) kasutab vastavalt tööjuhendile erinevaid loomisvõtteid, koob silmkoelisi esemeid nii ringselt kui edasi-tagasi ridadena vastavalt soovitud suurusele või lõikele, koob põhisilmuseid ja nendest tuletatud koekirju koeskeemi järgi, koob kahevärvilist kirjatud kudet ja oskab mustri sobitamisel arvestada kirjakorraga, koob ühtlaselt ja reguleerib koetihedust vastavalt eseme otstarbele, valides selleks sobivad vardad ja kudumismaterjali;
- 5) tunneb ära töö käigus tekkinud põhilised vead ja probleemid ning kõrvaldab need, viimistleb ja hooldab kootud esemeid, arvestades materjali iseloomu ja eseme otstarvet, kasutab ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid, töötab, järgides säästliku materjalikasutuse ja keskkonna hoidmise põhimõtteid;

6. Lõikejärgne silmuskudumine 8 EKAP

- 1) teab kudumise tuletatud silmuste tingmärke, loeb ja koostab erinevatele tehnikatele mustriskeeme ning esemete tööjooniseid, kasutab erialast sõnavara;
- 2) valib ja loob sobivad algsilmused lähtuvalt valmistatavast esemest, materjalist ning tehnoloogiast;
- 3) teab lõigete konstrueerimise põhimõtteid, konstrueerib esemele vastavad lõiked, koob lõikekohaseid esemeid, kasutab kahandamise ja kasvatamise võtteid, viimistleb nõuetekohaselt;
- 4) koob esemeid, kasutades erinevaid kombineeritud koetehnikaid, ühendab erinevate esemete detaile ning viimistleb nõuetekohaselt;

7. Silmuskootud esemete õmblemine 2 EKAP

- 1) teab ühendusõmblusi, nende kasutusala ja töövõtteid, mõistab õmblemises kasutatavaid tingmärke ja õmblemise seoseid silmuskudumise tehnoloogiatega, kasutab erialast sõnavara;
- 2) teab silmuskootud esemete õmblemisel kasutatavaid töövahendeid ja materjale, nende omadusi ja kasutusvõimalusi ning materjalide varumise võimalusi ning hoiustamise nõudeid;
- 3) planeerib eseme või kavandi põhjal töö käigu ja tööülesande täitmiseks vajaliku aja- ning materjalikulu, konstrueerib lihtsad lõiked, kasutab erialast sõnavara;
- 4) valmistab ette töökoha, kontrollib õmblusmasina ja õmblemise abivahendite korrasolekut ja seab need töökorda, kavandab ning ühendab sobivat tehnoloogiat kasutades kavandi ja tööjoonise alusel lihtsalõikelisi silmuskootudesemeid, arvestades kvaliteedinõuetega, viimistleb esemed nõuetekohaselt, kasutab ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid, järgib säästlikku materjali kasutamist;

8. Praktika 5 EKAP

- 1) planeerib enda praktika eesmärgid ja tööülesanded tulenevalt praktikajuhendist;
- 2) tutvub praktikaettevõtte töökorraldusega ning läbib töökohal sissejuhatava ja tööohutusalase esmase juhendamise;
- 3) töötab juhendamisel praktikaettevõttes, järgib ettevõtte töökorraldusest tulenevaid nõudeid, rakendab töötamisel ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid ning täidab kvaliteedinõudeid;
- 4) täidab iga tööpäeva lõpus eneseanalüüsi sisaldava praktikapäeviku;
- 5) arendab meeskonna liikmena suhtlemis- ja koostöövalmidust;
- 6) praktika lõppedes koostab praktika aruande ja esitleb koolis;

Valikõpingud 3 EKAP

Õpilasel on võimalik valida valikmooduleid teistest kooli õppekavadest või teisest koolist moodulite raames, mis toetavad eriala õpinguid. Valikõpingute valimine toimub Haapsalu Kutsehariduskeskuse õppekorralduseeskirjas sätestatud tingimustel. Valikõpingute moodul avatakse selle järgi, mida on antud grupis õpilaste poolt arvuliselt kõige rohkem valitud. Valitud moodulid loetakse kohustuslikuks kõigile õppegrupis õppijatele.

9. Silmuskootud esemete kujundamine erinevate käsitöötehnikatega 2 EKAP

- 1) omab ülevaadet silmuskootud esemete kaunistamisvõimalustest teistes käsitöötehnikates, kasutab erialast sõnavara;
- 2) planeerib eseme või kavandi põhjal silmuskootud eseme kaunistamiseks vajaliku töö käigu, valmistab ette töökoha;
- 3) kaunistab silmuskootud esemeid, kasutades esemeid tikkimise, heegeldamise vm tehnikas, valib tehnoloogiast lähtuvalt sobivad töövahendeid ja materjalid, viimistleb eseme nõuetekohaselt, kasutab ergonoomilisi ja ohutuid töövõtteid, järgib säästlikku materjali kasutamist;

10. Etnograafilised silmuskudumid 1 EKAP

- 1) mõistab rahvakunstialase kirjanduse, muuseumi fondide ja erinevate meediate kasutamise vajadust ning rakendab neid algallikatena kutsealases töös, tunneb museaaliga töötamise põhimõtteid;
- 2) mõistab Eesti silmuskudumise kujunemislugu, teab Eesti silmuskudumisele omast ornamentikat, traditsioonilisi värve ja kompositsioonivõtteid.

Spetsialiseerumised : puuduvad

Õppekava kontaktisik

Ees- ja perenimi:	Marju Heldema
Amet:	Tekstiilitöö juhtõpetaja
Telefon:	6661 743
e- aadress:	marju.heldema@hkhk.edu.ee

Märkused:

Mooduli rakenduskava aadress kooli kodulehel: <https://www.hkhk.edu.ee/oppekavad/>

Lisa 1 Eneseanalüüsi alus õpiväljundite kõrvutamiseks kutseharidusstandardiga

Lisa 2 Vajalikkuse põhjendus

Lisa 3. Kutsestandardi kompetentside ja õppekava põhiõpingute moodulite vastavuse tabel

Lisa 4. Moodulite nimetused ja mahud

Lisa 3. Seosed kutsestandardi „Tekstiilkäsitöö valmistaja“ tase 3 esmane kutse kompetentside ja eriala „Silmuskuduja tase 3 osakutse“ õppekava põhiõpingute moodulite vahel.

Kompetentsi nimetus kutsestandardis	Sissejuhatus kutseõpingutesse	Karjääri planeerimine ja ettevalmistamine	Kavandamine ja kujutamine	Materjaliõpetus	Silmuskudumise põhialused	Lõikejärgne silmuskudumine	Silmuskootud esemete õmblemine	Praktika	Silmuskootud esemete kujundamine erinevate käsitöövõtetega	Etnograafilised silmuskudumid
B.2.1 Tööprotsessi ettevalmistamine										
Tegevusnäitajad: planeerib töö käigu etteantud tööjoonisest või kavandist lähtuvalt, määrab vajalike tööde järjekorra			X	X	X	X	X	X	X	X
arvutab välja materjalikogused tulenevalt etteantud tööjoonisest või kavandist					X	X	X		X	X
komplekteerib ja valmistab ette tööjuhendile või kavandile vastavad materjalid, tarvikud ja töövahendid;					X	X	X	X	X	X
korraldab ohutu ja käepärase töökoha			X		X	X	X	X	X	X
B.2.4 Silmuskudumine										
Tegevusnäitajad:										
kasutab vastavalt tööjuhendile erinevaid loomisvõtteid					X	X				X
koob silmkoelisi esemeid nii ringselt kui edasi-tagasi ridadena vastavalt soovitud suurusele või lõikele - koob põhisilmuseid ja nendest tuletatud koekirju koeskeemi järgi, kasutab kahandamise ja kasvatamise võtteid, - koob kahevärvilist kirjatud kudet ja oskab mustri sobitamisel arvestada kirjakorraga, - koob ühtlaselt ja reguleerib koetihedust vastavalt eseme otstarbele, valides selleks					X	X				X

sobivad vardad ja kudumismaterjali										
ühendab kootud detaile käsitsi või õmblusmasinal							X		X	
kaunistab vajadusel kootud esemeid tikkimise, heegeldamise vm tehnikas										
tunneb ära töö käigus tekkinud põhilised vead ja probleemid ning kõrvaldab need					X	X	X	X		
viimistleb ja hooldab kootud esemeid arvestades materjali iseloomu ja eseme otstarvet					X	X	X	X	X	X
hoiab töövahendid korras kogu töö vältel			X		X	X	X	X	X	X
kasutab ohutuid töövõtteid					X	X	X	X	X	X
Teadmised										
kooskeemi lugemise põhimõtted					X	X				
silmuskudumise materjalid, töövahendid ja tarvikud			X							
silmuskudumise terminoloogia ja tingmärgid			X		X	X		X		X
B.2.8 Tekstiilkäsitöö valmistaja, tase 3 kutset läbiv kompetents										
järgib säästva materjalikasutuse ning keskkonna hoiu põhimõtteid			X	X	X	X	X	X	X	X
järgib esemete valmistamisel kvaliteedinõudeid			X		X	X	X	X	X	X
järgib oma töös asjakohaseid instruksioone, tööeeskirju ja ohutusnõudeid				X	X	X	X	X	X	X
planeerib oma aega, töötab süsteemselt, organiseeritult ja efektiivseid töövõtteid kasutades	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
õpib ja omandab uusi tööülesandeid, meetodeid ja tehnikaid		X	X	X	X	X	X	X	X	X
järgib meeskonnatöö põhimõtteid, loob head suhted kolleegidega	X	X						X		
suhtub kriitikasse mõistvalt ja suudab sellest õppida			X	X	X	X	X	X	X	X

Lisa 4. Moodulite nimetused ja mahud

	Moodulite nimetused ja mahud	
Jrk nr	PÕHIÕPINGUTE MOODULID	Kogu-maht EKAP
I	PÕHIÕPINGUD	27
1.	Sissejuhatus kutseõpingutesse	1
2.	Karjääri planeerimine ja ettevõtluse alused	3
3.	Kavandamine ja kujutamine	2
4.	Materjaliõpetus	1
5.	Silmuskudumise põhialused	5
6.	Lõikejärgne silmuskudumine	8
7.	Silmuskootud esemete õmblemine	2
12.	Praktika	5
II	Valikõpingud	3
13.	Silmuskootud esemete kujundamine erinevate käsitöövõtetega	2
16.	Etnograafilised silmuskudumid	1
	KOKKU	30 EKAP